

POSLOVNIK**O IZMJENAMA I DOPUNAMA POSLOVNIKA O RADU SUDA BiH**

Član 1.

U Poslovniku o radu Suda Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", 82/05) član 40. mijenja se i glasi:

Član 40.

Punomoćnici

- (1) U pravilu, pred Sudom može postupati kao punomoćnik svako lice upisano u imenik advokata neke od entitetskih advokatskih komora, u skladu sa odgovarajućim zakonima o advokaturi.
- (2) Ovim poslovníkom se propisuju uslovi pod kojima se punomoćnicima iz stava 1. ovog člana može ograničiti postupanje u krivičnim postupcima koji se vode pred Sudom BiH.
- (3) Sud može dozvoliti da postupa kao punomoćnik pred Sudom pripravniku u advokatskoj kancelariji u slučaju da zamjenjuje advokata, pod uslovom da je upisan u imenik advokatskih pripravnika neke od entitetskih advokatskih komora, osim u krivičnim predmetima u kojima kao branitelj može postupati isključivo advokat, i to pod uslovima iz stava 2. ovog člana.

Član 2.

Član 41. se briše, a umjesto njega se dodaju sljedeći članovi: 41., 41.a., 41.b., 41.c., 41.d., 41.e., 41.f., 41.g., 41.h. i 41.i. kako slijede:

Član 41.

Primjena pravila za punomoćnike koji postupaju u krivičnom postupku pred Sudom

- (1) Pravila za punomoćnike iz čl. 41. - 41.i., primjenjuju se jednako na sve advokate koji postupaju u krivičnim postupcima koji se vode pred Sudom, bez obzira da li se radi o branitelju postavljenom od službenoj dužnosti ili izabranom branitelju, u mjeri u kojoj za advokate koji postupaju pred Odjelom I za ratne zločine i Odjelom II za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju Krivičnog i Apelacionog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Odjeli I i II Suda BiH) nije izričito drugačije propisano.
- (2) U slučaju sukoba između odredaba sadržanih u ovom poslovníku i odredaba sadržanih u bilo kom drugom pravilniku, poslovníku, ili drugom aktu Suda, upravnog organa ili advokatske komore, a u pogledu dozvole za rad i dodjeljivanja branitelja u krivičnim predmetima, ove odredbe imaju prednost.

Član 41.a.

Priznavanje tijela koje izdaje dozvole za advokate

U skladu sa Zakonom o Sudu BiH, a u svrhu ostvarivanja principa ravnopravnosti stranaka u postupku, ovim poslovníkom priznaje se Odsjek krivične odbrane (u daljnjem tekstu: OKO) Ministarstva pravde BiH, kao tijelo nadležno za podršku odbrani i braniteljima koji postupaju u krivičnim postupcima pred Sudom BiH, a naročito u pogledu sljedećih zadataka:

- a) uspostavljanje i održavanje Liste advokata ovlaštenih za zastupanje pred Odjelima I i II Suda BiH (u daljnjem tekstu: Lista advokata Odjela I i II), te dostavljanje mjesečno ažurirane liste Sudu BiH;
- b) uspostavljanje i održavanje Liste advokata ovlaštenih za zastupanje u ostalim krivičnim predmetima Suda BiH (u daljnjem tekstu: Lista advokata Odjela III), te dostavljanje mjesečno ažurirane liste Sudu BiH;
- c) pružanje pravne podrške odbranama osumnjičenih ili optuženih osoba protiv kojih se vodi istraga ili koje se terete za djelo iz nadležnosti Odjela I i II Suda BiH;
- d) organiziranje edukacija za advokate sa ciljem zadovoljenja kriterija za upis na Listu advokata ovlaštenih

za zastupanje pred Odjelima I i II, po potrebi i Odjela III Suda BiH.

Član 41.b.

Uslovi za postupanje u krivičnim postupcima pred Sudom

- (1) Da bi postupao u krivičnom postupku pred Odjelima I i II Suda BiH, advokat mora biti na odgovarajućoj Listi ovlaštenih za zastupanje (Lista Odjela li II) i ispunjavati sljedeće uslove:
 - a) Punopravno članstvo u jednoj od advokatskih komora u BiH;
 - b) Najmanje sedam godina relevantnog radnog iskustva u krivičnopravnoj oblasti u svojstvu advokata, sudije ili tužioca;
 - c) Da se protiv advokata ne vodi krivični postupak, odnosno da mu nije izrečena krivična sankcija koja, prema entitetskim zakonima o advokaturi, za posljedice ima brisanje iz imenika advokata;
 - d) Da advokatska komora protiv njega ne vodi disciplinski postupak i da mu nije izrečena sankcija za težu povredu u disciplinskom postupku pred advokatskom komorom, to jest da ne traju pravne posljedice iste, u skladu sa odredbama zakona o advokaturi;
 - e) Dovoljan broj sati stručne obuke realizirane u okviru kontinuiranog procesa stručnog usavršavanja za advokate koji postupaju pred Odjelom I i II Krivičnog i Apelacionog odjeljenja, a u skladu sa kriterijima koje objavljuje OKO.
- (2) Da bi postupao u krivičnom postupku pred Sudom BiH u Odjelu III, advokat mora biti na odgovarajućoj Listi ovlaštenih za zastupanje (Lista Odjela III) i ispunjavati sljedeće uslove:
 - a) Punopravno članstvo u jednoj od advokatskih komora u BiH;
 - b) Da se protiv advokata ne vodi krivični postupak, odnosno da mu nije izrečena krivična sankcija koja, prema entitetskim zakonima o advokaturi, za posljedice ima brisanje iz imenika advokata;
 - c) Da advokatska komora protiv njega ne vodi disciplinski postupak i da mu nije izrečena sankcija za težu povredu u disciplinskom postupku pred advokatskom komorom, to jest da ne traju pravne posljedice iste, u skladu sa odredbama zakona o advokaturi;
 - d) Dovoljan broj sati stručne obuke realizirane u okviru kontinuiranog procesa stručnog usavršavanja za advokate koji postupaju pred Odjelom III Krivičnog i Apelacionog odjeljenja, a u skladu sa kriterijima koje objavljuje OKO.
- (3) U vezi sa ocjenom uslova za prijem na listu, advokat je dužan da podnese:
 - a) Potvrdu o članstvu u jednoj od advokatskih komora;
 - b) Uvjerenje o radnom iskustvu (za upis na Listu Odjela I i II);
 - c) Uvjerenje da se protiv njega ne vodi krivični postupak u smislu člana 41.b. stav 1. tačka c. i stav 2. tačka b;
 - d) Uvjerenje o nekažnjavanju u smislu člana 41.b. stav 1. tačka c. i stav 2. tačka b;
 - e) Uvjerenje od advokatske komore da se protiv njega ne vodi disciplinski postupak i da mu nije izrečena sankcija za težu povredu u disciplinskom postupku pred advokatskom komorom, to jest da ne traju pravne posljedice iste, u skladu sa odredbama zakona o advokaturi;
 - f) Kratku biografiju od maksimalno 50 riječi (npr. Curriculum vitae, referentne liste klijenata i sl.) o advokatovom profesionalnom iskustvu, koja će biti prezentirana kao sastavni dio liste advokata ovlaštenih za zastupanje pred Sudom.
- (4) Prilikom podnošenja prijave za prijem na listu advokata, advokat je obavezan potpisati izjavu da će u slučaju bilo kakve promjene svog statusa, a vezane za ispunjenje uslova

za stavljanje na listu, bez odlaganja obavijestiti OKO, odnosno Sud BiH.

- (5) Kriterije za prijem na listu advokata, to jest specifikaciju uslova iz ovog člana i načine njihovog ispunjenja utvrđuje i objavljuje OKO, na osnovu prethodnih konsultacija sa predsjednikom Suda BiH.
- (6) Advokata, koji stekne uslov za upis na Listu advokata Odjela I i II, OKO će po službenoj dužnosti upisati i na Listu advokata Odjela III.

Član 41.c.

Postupak za izdavanje dozvola za posebno postupanje

- (1) U skladu sa članom 6. stav 2. Zakona o Sudu, Sud može izuzetno u svakom pojedinačnom slučaju izdati dozvolu za posebno postupanje punomoćniku koji nije na OKO listi i odobriti njegovo postupanje odnosno obavljanje prakse pred Sudom.
- (2) Definicija punomoćnika iz stava 1. može obuhvatiti i advokate koji imaju važeću dozvolu za obavljanje advokatske prakse izdatu od strane priznatog, profesionalnog udruženja advokata ili od drugog nadležnog organa iz strane zemlje pod uslovima reciprociteta.
- (3) Punomoćnici iz stava 1. prijave podnose sudiji za prethodni postupak, sudiji za prethodno saslušanje, sudiji odnosno vijeću, zavisno od faze postupka.
- (4) Prilikom razmatranja prijava, u skladu sa ovim članom, sudija može uzeti u obzir sljedeće činjenice:
 - a) Da li je punomoćnik pokazao specijalizirano poznavanje domaćeg ili međunarodnog krivičnog prava, međunarodnog humanitarnog prava, međunarodnih propisa iz oblasti ljudskih prava ili bilo koje druge oblasti prava s kojim bi u znatnoj mjeri mogao doprinijeti efikasnosti postupka;
 - b) Da li punomoćnik posjeduje specijalizirano poznavanje činjeničnog stanja geografskog regiona, vezanih ili pravno/činjenično sličnih predmeta procesuiranih pred Sudom BiH ili drugim sudovima, a vezanih za predmet u kojem se odlučuje o njegovom postavljanju;
 - c) Da li je punomoćnik ranije zastupao istog branjenika pred domaćim ili stranim sudom;
 - d) Da li je punomoćnik ranije zastupao pred Sudom BiH u drugim predmetima;
 - e) Da li su argumenti za postavljanje punomoćnika koji nije na OKO listi, kvalitativno i pravično predominantni u odnosu na argumente za postavljanje branitelja sa liste;
 - f) Izbor i želju osumnjičenog, odnosno optuženog i njegove razloge za prijedlog punomoćnika;
 - g) Razlog pravičnosti, kao i sve druge činjenice od značaja za prava osumnjičenog, odnosno optuženog lica.
- (5) Sud obavještava OKO o svakoj odluci o davanju dozvole za posebno postupanje advokatu koji nije na OKO listi.

Član 41.d.

Utvrđivanje kriterija za postavljanje branitelja zbog slabog imovnog stanja

Krivično odjeljenje Suda BiH uspostavlja standarde za utvrđivanje postojanja uslova za postavljanje branitelja osumnjičenom odnosno optuženom zbog slabog imovnog stanja.

Član 41.e.

Odabir branitelja sa liste advokata

- (1) Osumnjičeni, odnosno optuženi može izabrati branitelja sa odgovarajuće liste advokata koju održava OKO, ako izabrani branitelj pristaje i na raspolaganju je za raspoređivanje na taj predmet.
- (2) Ako osumnjičeni odnosno optuženi predloži branitelja koji nije na OKO listi, OKO uzima kao prioritet u razmatranju zahtjev tog branitelja za postavljanje na listu ovlaštenih branitelja, ili advokat može podnijeti zahtjev za poseban prijem u skladu sa članom 41. c. ovog poslovnika.

- (3) Kada osumnjičeni odnosno optuženi mora imati branitelja (*ex officio* odbrana) u skladu sa odredbama čl. 45. ZKP-a BiH, prilikom postavljanja branitelja:
 - a) osumnjičeni, odnosno optuženi prvo će se pozvati da sam izabere branitelja sa predočene liste;
 - b) ukoliko osumnjičeni, odnosno optuženi sam ne izabere branitelja sa predočene liste, branitelja će postaviti Sud redosljedom s liste advokata. Ako pozvani advokat nije u mogućnosti da preuzme odbranu, Sud poziva sljedećeg advokata s liste advokata;
 - c) Pri narednom slučaju postavljanja branitelja od strane Suda sa liste advokata, zbog davanja jednake prilike svim braniteljima sa liste, Sud će pozivanje advokata nastaviti od mjesta gdje je pozivanje u prethodnom slučaju stalo.

Član 41.f.

Brisanje sa liste advokata

- (1) OKO će brisati advokata sa liste ako nastupi neki od sljedećih uslova:
 - a) ako zatraži skidanje sa liste, a u tom trenutku nije raspoređen ni na jedan predmet;
 - b) ako je izgubio status punopravnog članstva u jednoj od advokatskih komora u BiH;
 - c) ukoliko advokat ne ostvari potreban broj sati stručne obuke realizirane u okviru kontinuiranog procesa stručnog usavršavanja, a u skladu sa kriterijima koje objavljuje OKO;
 - d) ako mu je izrečena krivična sankcija koja, prema entitetskim zakonima o advokaturi, za posljedicu ima brisanje iz imenika advokata;
 - e) ako je u vršenju advokatske djelatnosti pred Sudom više od tri puta, odnosno dva puta u kontinuitetu izvršena povreda odredbi ZKP-a BiH koje se odnose na savjesno i odgovorno obavljanje advokatske djelatnosti, a naročito u vezi sa članovima. 42., 49.4., 150., 211., 242. i 248. ZKP BiH, bez obzira na težinu pojedinačne povrede;
 - f) ako, po ocjeni Suda, bez opravdanog razloga odbije odbranu po službenoj dužnosti;
 - g) ako utvrdi da je prilikom postupka stavljanja na listu OKO-a advokat prečutao bitne činjenice ili dao neistinite podatke u vezi ispunjavanja uslova za upis.
- (2) Sud će dostavljati OKO-u sve informacije u vezi sa nastalim povredama navedenim u tačkama e) i f) ovog člana, a u cilju vođenja evidencije za svakog advokata pojedinačno.

Član 41.g.

Ponovni prijem na listu advokata

- (1) Nakon brisanja sa liste advokata, advokat može podnijeti prijavu za ponovni prijem i ukoliko su se stekli svi uslovi, kao i rokovi predviđeni stavom 2. ovog člana, OKO će odmah izvršiti upis advokata.
- (2) Advokat stiče uslov na ponovni prijem na listu advokata u slučaju iz člana 41.f. stav 1. tačke e. i f. nakon jedne godine od učinjene povrede, odnosno neopravdanog odbijanja odbrane po službenoj dužnosti, a u slučaju iz tačke d) istog člana to pravo stiče nakon isteka izrečene sankcije.

Član 41.h.

Privremeno brisanje advokata sa liste

- (1) OKO će privremeno brisati sa liste advokate u sljedećim slučajevima:
 - a) ako je protiv advokata određen pritvor;
 - b) ako je stupio na izdržavanje kazne zatvora izrečene u trajanju do šest mjeseci;
 - c) ako je protiv njega potvrđena optužnica pred bilo kojim sudom u Bosni i Hercegovini;
 - d) ako je protiv advokata pokrenut disciplinski postupak za težu povredu dužnosti.
- (2) Mjera privremenog brisanja advokata sa liste traje:
 - a) u slučaju iz tačke a. prethodnog stava za vrijeme trajanja pritvora;

- b) u slučaju iz tačke b. prethodnog stava za vrijeme trajanja izdržavanja kazne;
 - c) u slučaju iz tačke c. prethodnog stava do okončanja krivičnog postupka;
 - d) u slučaju iz tačke d. prethodnog stava do okončanja disciplinskog postupka.
- (3) Ukoliko advokat postupi u predmetu pred Sudom u momentu nastupanja mjere privremenog brisanja advokata sa OKO liste, Sud može izuzetno advokatu dozvoliti da nastavi postupanje u tom predmetu do njegovog završetka, ukoliko bi zamjena advokata u predmetu dovela do povrede prava osumnjičenog ili optuženog na odbranu.
- (4) O svakoj privremenoj mjeri skidanja branitelja sa liste, kao i vraćanje na listu, OKO će obavijestiti Sud.

Član 41.i.

Određivanje dodatnih branitelja

- (1) Ako je više od jednog branitelja potrebno radi odgovarajuće pripreme odbrane, Sud može odrediti dodatne branitelje.
- (2) Sud može uzeti o ubzir sljedeće kriterije prilikom donošenja odluke o određivanju dodatnih branitelja u konkretnom predmetu:
 - a) složenost predmeta;

- b) broj članova tima optužbe u datom predmetu;
 - c) količina dokaznog materijala kojeg podnosi optužba;
 - d) složena činjenična ili pravna pitanja;
 - e) procijenjena dužina trajanja pretresa;
 - f) bilo koju drugu činjenicu od važnosti za prava osumnjičenog ili optuženog.
- (3) U slučaju dodjeljivanja više od jednog branitelja, osumnjičeni ili optuženi se izjašnjava koji od branitelja ima status glavnog branitelja.
- (4) Sud može razriješiti dodatnog branitelja ukoliko ocijeni da priroda i intenzitet postupka ne opravdavaju njegovu daljnju angažovanost u pripremanju odbrane osumnjičenog ili optuženog.

Član 3.

Ovaj Poslovnik o izmjenama i dopunama Poslovnika o radu Suda Bosne i Hercegovine stupa na snagu danom usvajanja na Općoj sjednici i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH.

Predsjednik Suda

Medžida Kreso, s. r.

(SL-792/11-G)